

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

نرنج بوک

تلاشی در مسیر موفقیت

۱ دی ماه ۱۴۰۲

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، گلناز بینقی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان	ریاضی و آمار
سیدعلیرضا احمدی، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، فرهاد علی نژاد، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، محمدحسین یگانه	علوم و فنون ادبی
امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، کوثر شاهحسینی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، سید محمد مدنی دینانی	جامعه‌شناسی
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، نیلوفر طالبی، مهسا عفتی	روان‌شناسی
ولی برجی، ابوالفضل تاجیک، مجید بیگلری، امیرحسین شکوری، علی رسولی، حسین رضایی، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده، فاطمه منصورخاکی، پیروز وجان	عربی زبان قرآن
علی آقاجانپور، صفا حاضری، زهرا دامیار، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میربلوکی	تاریخ و جغرافیا
محمد أقصالح، پرگل رحیمی، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، سید محمد مدنی دینانی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضائی، علی مرشد، محمد حمیدی، آروین حسینی	_____	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	آرش مرتضائی‌فر، ابوالفضل کاشی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاهحسینی	کوثر شاهحسینی	فاطمه صفری	آرش مرتضائی‌فر، مهتاب شیرازی	زهرة قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاداسفندر، فرهاد علی نژاد	_____	زهرة قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	_____	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	_____	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	مهتاب شیرازی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	رامیلا عسگری	زهرة قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرة قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مehشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۲»

(معمربفیرایی)

کافی است در هر طبقه حاصل هزینه هر متر مکعب در مصرف (x) واحد را به دست آوریم:

$$f(x) = \begin{cases} 100x, & 0 \leq x < 30 \\ 115x, & 30 \leq x < 45 \\ 140x, & x \geq 45 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۳۶ تا ۵۲)

۲- گزینه «۴»

(سعید عزیزقانی)

$$\begin{aligned} 1 &\rightarrow a_1 = 1 \\ 1 \quad 1 &\rightarrow a_2 = 2 \\ 1 \quad 2 \quad 1 &\rightarrow a_3 = 4 \end{aligned}$$

دنباله حاصل از مجموع اعداد هر سطر در مثلث خیام به صورت زیر است:

$$a_n = 2^{n-1}$$

برای محاسبه مجموع اعداد سطر دهم کافی است $n=10$ در نظر بگیریم:

$$k^2 - 17 = 2^{10-1} \Rightarrow k^2 - 17 = 2^9$$

$$k^2 - 17 = 512 \Rightarrow k^2 = 529 \Rightarrow k = \pm 23$$

با توجه به اینکه شماره جملات دنباله از مجموعه اعداد طبیعی هستند، فقط

$k = 23$ را قبول می‌کنیم و داریم:

$$\frac{a_{k+1}}{6} = \frac{a_{23+1}}{6} = a_4 = 2^{4-1} = 2^3 = 8$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی قطعی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۳- گزینه «۳»

(ابوالفضل یحیوی)

$$a_1 = 27, a_2 = 18, a_3 = 12$$

$$\text{رابطه بازگشتی دنباله: } a_{n+1} = a_n \times \frac{2}{3} = \frac{2}{3} a_n$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۹)

۴- گزینه «۲»

(امیررضا ذاکر زاده)

$$\xrightarrow{n=10} t_{11} = 2t_{10} - 10 + 1 \Rightarrow t_{11} = 2 \times 100 - 9 = 191$$

$$\xrightarrow{n=9} t_{10} = 2t_9 - 9 + 1 \Rightarrow 100 = 2t_9 - 8 \Rightarrow t_9 = 54$$

$$t_{11} - t_9 = 191 - 54 = 137$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۹)

۵- گزینه «۴»

(علی قهرمان زاده)

$$a_{n+1} = \begin{cases} a_n + k, & n \text{ مضرب ۳ باشد} \\ \frac{a_n}{2}, & n \text{ مضرب ۳ نباشد} \end{cases}, a_1 = 2$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = \frac{a_1}{2} = \frac{2}{2} = 1$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = \frac{a_2}{2} = \frac{1}{2}$$

$$\xrightarrow{n=3} a_4 = a_3 + k \xrightarrow{\frac{a_4}{2} = \frac{3}{2}} \frac{3}{2} = \frac{1}{2} + k \Rightarrow k = 1$$

$$\xrightarrow{n=4} a_5 = \frac{a_4}{2} = \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow \frac{ka_5}{2} = \frac{1 \times \frac{3}{4}}{2} = \frac{3}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی قطعی، صفحه ۵۷)

۶- گزینه «۴»

(امیر مهوریان)

اگر مصرف ۳۰ متر مکعبی را ۳۰ درصد کاهش دهد، یعنی

$$9 \left(\frac{30}{100} \times 30 = 9 \right) \text{ متر مکعب کاهش داده و } 21 \text{ متر مکعب مصرف می‌کند.}$$

طبق صورت سؤال:

$$21(\Delta b - 7) = \frac{1}{2} \times 30(b + \Delta) - 6 \Rightarrow 10\Delta b - 147 = 15b + 69$$

$$90b = 216 \Rightarrow b = 2/4$$

توجه کنید که مصرف ۳۰ متر مکعب در طبقه چهارم و مصرف ۲۱ متر مکعبی در طبقه سوم قرار دارد.

حال اگر مصرف را ۵۰ درصد کاهش دهد، یعنی نصف کند، به ۱۵ متر مکعب در ماه می‌رسد:

$$15(a - b) = 30(b + \Delta) - 168$$

$$\xrightarrow{b=2/4} 15a - 36 = 72 + 15\Delta - 168$$

$$\Rightarrow 15a = 90 \Rightarrow a = 6$$

با افزایش ۱۰ متر مکعبی، هزینه آب‌بها در طبقه پنجم محاسبه می‌شود:

$$a + 3b = 6 + 3 \times 2/4 = 6 + 7/2 = 13/2$$

$$\text{هزینه آب‌بها: } 40 \times 13/2 = 260$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی قطعی، صفحه ۵۷)

۷- گزینه «۲»

(سعید عزیزقانی)

برای به دست آوردن جمله سوم دنباله کافی است $n=2$ را قرار دهیم و

برای محاسبه مقدار $\sqrt{3}$ و $\sqrt{6}$ کافی است مقدار k را به ترتیب برابر ۶ و ۳

در نظر بگیریم:

$$1 - \text{محاسبه مقدار تقریبی } \sqrt{6}: (a_1 = 6, k = 6) = \sqrt{6}$$

$$n=1 \Rightarrow a_2 = \frac{1}{2} \left(a_1 + \frac{k}{a_1} \right) = \frac{1}{2} \left(6 + \frac{6}{6} \right) = \frac{7}{2}$$

$$n=2 \Rightarrow a_3 = \frac{1}{2} \left(a_2 + \frac{k}{a_2} \right) = \frac{1}{2} \left(\frac{7}{2} + \frac{6}{7/2} \right) = \frac{1}{2} \left(\frac{7}{2} + \frac{12}{7} \right) = \frac{1}{2} \left(\frac{73}{14} \right)$$

در نهایت داریم: $\sqrt{6} \approx \frac{73}{28}$

در شکل ۲: ۳ ستون ۳ تایی یعنی: (3×3) و در شکل ۳: ۴ ستون ۳ تایی

یعنی: (4×3)

پس در شکل n ام، $(n+1)$ ستون ۳ تایی داریم، یعنی: $3(n+1)$

پس تعداد کل کاشی‌های رنگی شکل n ام برابر است با:

$$6n + 3(n+1) = 9n + 3$$

و تعداد کاشی‌های سفید مرحله n ام برابر است با: n

(البته به‌عنوان راه‌حل جایگزین، با شمارش کاشی‌های رنگی الگوی

$12, 21, 30, \dots$ به‌دست می‌آید که ضابطه آن $a_n = 9n + 3$ است) بنابراین

نسبت تعداد کاشی‌های رنگی به سفید در مرحله ۲۰ ام برابر است با:

$$\frac{9 \times 20 + 3}{20} = \frac{183}{20}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

ریاضی و آمار (۲)

(فرضشیر کریمی)

۱۱- گزینه «۳»

ابتدا عبارت‌ها را ساده می‌کنیم و سپس جملات با درجه یکسان را کنار هم

می‌نویسیم و فاکتور می‌گیریم، در نهایت در نمایش ضابطه‌ای تابع همانی

ضریب x باید ۱ باشد و ضریب x^2 و عدد ثابت صفر شود، پس داریم:

$$g(x) = a(x^2 - 2x + 1) + bx^2 + 5x + c$$

$$= ax^2 + bx^2 - 2ax + 5x + a + c$$

$$\xrightarrow{\text{فاکتورگیری}} (a+b)x^2 + (-2a+5)x + a+c$$

$$\begin{cases} -2a+5=1 \rightarrow -2a=-4 \rightarrow a=2 \\ a+b=0 \xrightarrow{\text{جای‌گذاری}} b=-2 \\ a+c=0 \xrightarrow{\text{جای‌گذاری}} c=-2 \end{cases}$$

در نمایش زوج مرتبی تابع $f(x)$ مقادیر c و b و a را جای‌گذاری می‌کنیم.

$$f(x) = \left\{ (3, c+b), \left(4, \frac{1}{3}k\right), (5, -2a) \right\}$$

$$\xrightarrow{\text{بازنویسی}} \left\{ (3, -4), \left(4, \frac{1}{3}k\right), (5, -4) \right\}$$

در نمایش زوج مرتبی تابع ثابت باید همه مؤلفه‌های دوم برابر باشند، پس:

$$\frac{1}{3}k = -4 \Rightarrow k = -12$$

$$\text{سؤال} = \frac{ac+b}{k} = \frac{2(-2)+(-2)}{-12} = \frac{-6}{-12} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۲- محاسبه مقدار تقریبی $\sqrt{3}$: $(a_1 = 3, k = 3)$

$$n=1 \Rightarrow a_2 = \frac{1}{2} \left(a_1 + \frac{k}{a_1} \right) = \frac{1}{2} \left(3 + \frac{3}{3} \right) = \frac{1}{2} (4) = 2$$

$$n=2 \Rightarrow a_3 = \frac{1}{2} \left(a_2 + \frac{k}{a_2} \right) = \frac{1}{2} \left(2 + \frac{3}{2} \right) = \frac{1}{2} \left(\frac{7}{2} \right) = \frac{7}{4}$$

در نهایت داریم: $\sqrt{3} = \frac{7}{4}$

$$\sqrt{6} - \sqrt{3} \approx \frac{7\sqrt{3}}{28} - \frac{7}{4} = \frac{7\sqrt{3}-49}{28} = \frac{24}{28} = \frac{6}{7}$$

تذکر مهم: اگر برای حل سؤال سراغ محاسبه مقدار تقریبی $\sqrt{6} - \sqrt{3}$ بروید، بین گزینه‌های ۲ و ۳ احتمال اشتباه خواهید داشت.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی قطعی، صفحه ۵۹)

۸- گزینه «۱»

(علی قهرمان‌زاده)

$$a_{n+1} = 2[a_n] + \left[\frac{n}{2} \right], a_1 = \sqrt{2}$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = 2[a_1] + \left[\frac{1}{2} \right] = 2[\sqrt{2}] + \left[\frac{1}{2} \right] = 2(1) + 0 = 2$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = 2[a_2] + \left[\frac{2}{2} \right] = 2[2] + [1] = 2(2) + 1 = 5$$

$$[a_3] \xrightarrow{a_3=5} [5] = 5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۹- گزینه «۱»

(مهمر همیری)

تعداد مربع‌ها را در هر مرحله به‌صورت دنباله می‌نویسیم:

$$\begin{cases} n^2 = \text{تعداد مربع در مرحله } n\text{ام} \\ 1, 4, 9, \dots \Rightarrow \begin{cases} 4^2 = 16 = \text{تعداد مربع در مرحله } 4 \\ 6^2 = 36 = \text{تعداد مربع در مرحله } 6 \end{cases} \end{cases}$$

$$52 = 16 + 36 = \text{مجموع تعداد مربع‌های مرحله } 4 \text{ و } 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی قطعی، صفحه ۶۰)

۱۰- گزینه «۳»

(امیر مهوریان)

طبق الگوی داده شده، مساحت هر کاشی سفید ۳ برابر هر کاشی رنگی

است. در هر شکل، ۳ کاشی رنگی بالای هر کاشی سفید و ۳ کاشی رنگی

پایین هر کاشی سفید قرار دارند. یعنی به‌ازای هر کاشی سفید، ۶ کاشی

رنگی بالا و پایین آن قرار دارد. تعداد کاشی‌های سفید در هر مرحله برابر با

شماره آن مرحله (یعنی n) است. پس در شکل n ام، n کاشی سفید

داریم که $6n$ کاشی رنگی بالا و پایین آن‌هاست.

حال تعداد کاشی‌های رنگی را که قبل و بعد از کاشی‌های سفید قرار دارند

می‌شماریم:

در شکل ۱: ۲ ستون ۳ تایی یعنی: (2×3) ,

(معمد بصیرایی)

۱۵- گزینه «۲»

با توجه به نمودار تابع f ضابطه آن به صورت $f(x) = [x] + 1$ است. پس:

$$f(\sqrt{2}-1) = [\sqrt{2}-1] + 1 = [\sqrt{2}] - 1 + 1 = 1 + 0 = 1$$

$$f(1-\sqrt{3}) = [1-\sqrt{3}] + 1 = 1 + [-\sqrt{3}] + 1 = 1 - 2 + 1 = 0$$

$$[\pi-1] = [\pi] - 1 = 3 - 1 = 2$$

$$[2] = 2$$

$$\Rightarrow A = \frac{1+0}{2+2} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(علی قورمان زاده)

۱۶- گزینه «۳»

با توجه به اینکه عرض نقطه شکستگی نمودار برابر ۴ است، پس: $b = 4$

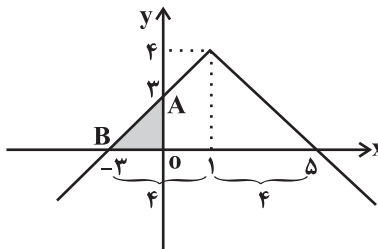
$$\xrightarrow{b=4} y = -|x-1| + 4$$

با توجه به اینکه نمودار باید تقارن داشته باشد، پس محل برخورد با محور

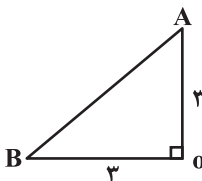
x ها همان $x = 5$ و در سوی دیگر، $x = -3$ است.

برای بدست آوردن y_A باید x را برابر صفر قرار دهیم:

$$\xrightarrow{x=0} y = -|0-1| + 4 = 3$$

$$S_{AOB} = \frac{3 \times 3}{2} = \frac{9}{2} = 4.5$$
 با توجه به نمودار:

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

(سعید عزیزقانی)

۱۷- گزینه «۲»

معادله درجه دوم داده شده دو ریشه یکسان دارد (یعنی یک ریشه مضاعف

دارد) بنابراین باید $\Delta = 0$ باشد:

$$\Delta = 0 \Rightarrow (-a)^2 - 4(1)(a) = 0 \Rightarrow a^2 - 4a = 0$$

$$a(a-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ a - 4 = 0 \Rightarrow a = 4 \end{cases}$$

از طرفی در تابع علامت داریم:

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

(معمد بصیرایی)

۱۲- گزینه «۱»

$$D_g = D_f \cap D_g - \{x | f(x) = 0\} = \{3, 4, 7\}$$

$$\Rightarrow \frac{g}{f} = \left\{ \left(3, \frac{1}{5}\right), \left(4, \frac{17}{4}\right), \left(7, \frac{5}{8}\right) \right\} = \left\{ (3, 2), \left(4, \frac{8}{5}\right), (7, 10) \right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

(گلناز بینقی)

۱۳- گزینه «۳»

در تابع ثابت، ضریب جملات شامل x از هر درجه‌ای به غیر از صفر، برابر صفر می‌شود، پس:

$$\frac{a}{2} - 6 = 0, \frac{a}{2} = 6, a = 12$$

$$\frac{a}{3} - b = 0 \xrightarrow{a=12} \frac{12}{3} = b \Rightarrow b = 4$$

$$f(x) = -b = -4 \Rightarrow f(a^2 - b) = -4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

(امیر مهوریان)

۱۴- گزینه «۱»

از آنجا که تابع از نقطه $(2, 1)$ می‌گذرد، یعنی $f(2) = 1$ است پس در

ضابطه مسئله $x = 2$ را قرار می‌دهیم: از مومن وی ای پی

$$\frac{a+2}{a-2} - \frac{a+4}{2a-2} = 1 \Rightarrow \frac{a+2}{a-2} - \frac{a+4}{2a-2} - 1 = 0$$

$$\frac{(a+2)(2a-2) - (a+4)(a-2) - (a-2)(2a-2)}{(a-2)(2a-2)} = 0$$

$$2a^2 - 2a + 4a - 4 - (a^2 + 2a - 8) - (2a^2 - 2a - 4a + 4) = 0$$

$$a(-a+6) = 0 \Rightarrow a = 0 \text{ یا } a = 6$$

اگر $a = 6$ باشد، ضابطه اول به صورت مقابل خواهد شد:

$$\frac{6+x}{6-x} - \frac{6+4}{10} = \frac{6+x}{6-x} - 1$$

که $x = 6$ مخرج کسر را صفر می‌کند و جزو دامنه تابع نیست. یعنی دامنه

تابع برابر با \mathbb{R} نخواهد شد که با فرض سؤال، تناقض دارد. پس $a = 6$

غیرقابل قبول است. یعنی $a = 0$ است.

$$f(-2) = -3 \xrightarrow{\text{ضابطه دوم}} a(-2)^2 + b(-2) = -3$$

$$\xrightarrow{a=0} -2b = -3 \Rightarrow b = \frac{3}{2}$$

$$f(x) = \begin{cases} \frac{0+x}{0-x} - \frac{0+4}{0-2}, & x > 0 \\ 0 \times x^2 + \frac{3}{2}x, & x \leq 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} \frac{-x}{x} + 2, & x > 0 \\ \frac{3}{2}x, & x \leq 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ \frac{3}{2}x, & x \leq 0 \end{cases}$$

توجه کنید چون ضابطه اول برای $x > 0$ است، پس در آن قرار

نمی‌گیرد و مخرج صفر نمی‌شود.

$$f(3) + \frac{1}{4}f(-4) = 1 + \frac{1}{4} \times \frac{3}{2}(-4) = 1 - 3 = -2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۱- گزینه «۴»

(یاسین موریان)

بوستان سعدی در قالب مثنوی سروده شده است. عبارات دیگر گزینه‌ها همگی صحیح هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸)

۲۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: با ازبین‌رفتن دربارهای ادب‌دوست، قصیده از رونق افتاد.
گزینه «۲»: مناطق عراق عجم و به‌ویژه شیراز مراکز ادبی در این دوره هستند.

گزینه «۴»: بی‌تعصبی حاکمان این دوره فرصتی را برای ابراز عقاید فراهم آورد.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۶)

۲۳- گزینه «۱»

(فهرار علی‌نژاد)

تشریح موارد نادرست:

الف) سلمان ساوجی در غزل به سعدی و مولوی توجه خاصی داشت.
ب) شاهرخ از هنرمندان حمایت می‌کرد، اما قرآن کریم و شاهنامه در دوره بایسنقر میرزا (پسر شاهرخ) با خط خوش نگاشته و با تصاویر زیبا آراسته شدند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

۲۴- گزینه «۲»

(شیوا نظری)

بیت «الف»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

بیت «ج»: مستفععلن مستفععلن مستفععلن مستفععلن

تشریح سایر ابیات:

بیت «ب»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

بیت «د»: در وزن «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۲۵- گزینه «۳»

(هومن نمازی)

این گزینه، دارای ۳ پایه آوایی یا رکن است و بقیه گزینه‌ها، ۴ رکن دارند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۲۶- گزینه «۲»

(مهتبی فراهی)

در سه بیت تشبیه یافت می‌شود.

تشریح ابیات:

«الف»: بیت فاقد تشبیه است.

«ب»: مانند‌کردن «روی» به «قمر» و همچنین «زلف» به «کمر» (تشبیه از نوع پنهان یا مضمَر)

«ج»: بیت فاقد تشبیه است.

«د»: «نواله هجر» و «خوان وصل»: اضافه تشبیهی

«ه»: دهان یار به غنچه (تشبیه از نوع پنهان و تفضیلی)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

یعنی مقدار تابع به‌ازای مقادیر مثبت برابر یک است، بنابراین با توجه به اینکه مقدار تابع به‌ازای a برابر یک شده است، تنها $a = 4$ را قبول می‌کنیم و داریم:

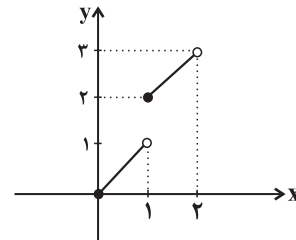
$$2 \operatorname{sign}(-a^2 + 1) + \operatorname{sign}(a - 4) = 2 \operatorname{sign}(-15) + \operatorname{sign}(0) = 2(-1) + 0 = -2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۱۸- گزینه «۱»

(مهمر همیری)

ابتدا نمودار تابع $f(x) = x + [x]$ را رسم می‌کنیم:

$$0 \leq x < 1 \Rightarrow [x] = 0 \Rightarrow y = x + 0 = x$$

$$1 \leq x < 2 \Rightarrow [x] = 1 \Rightarrow y = x + 1$$

از روی شکل واضح است که نمودار تابع $f(x) = x + [x]$ با خط $y = \frac{3}{2}$

هیچ برخوردی ندارد، پس k می‌تواند برابر $\frac{3}{2}$ باشد.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۹- گزینه «۳»

(امیررضا ذاکر زاده)

با توجه به نمودار داده شده، $g(x) = 2x$ و $f(x) = 3x$ است، در ضمن دامنه هر دو تابع برابر \mathbb{R} است، پس:

$$(f + g)(x) = 3x + 2x \Rightarrow (f + g)(x) = 5x$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۲۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

$$(f - g)(-1) = 5 \Rightarrow f(-1) - g(-1) = 5 \Rightarrow 3 - a = 5 \Rightarrow a = -2$$

با توجه به اینکه اشتراک دامنه‌های f و g ، شامل ۴ است، پس $b = 4$ می‌باشد.

$$f = \{(-1, 3), (4, 2), (c, -2)\} \text{ و } g = \{(-1, -2), (4, 5), (2, 3)\}$$

اکنون دو حالت ممکن است اتفاق بیفتد:

$$c = d = 2 \quad (1)$$

$$f - g = \{(-1, 5), (4, -3), (2, -5)\}$$

$$f - g = \{(-1, 5), (4, -3)\} \quad (2) \text{ که در این صورت داریم: } c \neq 2 \text{ و } d = 4$$

بنابراین یک مقدار ممکن برای d وجود دارد.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۲۷- گزینه ۳»

(سیدعلیرشا احمدی)

در این گزینه، آرایه تشبیه به کار نرفته است. «چراغ روز» استعاره از چشم است و «چون» در این جا معنای وقتی که می‌دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «آتش» استعاره از صورت است و شاعر طره را به عود تشبیه کرده است و می‌گوید: زلف چون عود خوش‌بوی خود را بر روی صورت سرخ چون آتش ریخته است و مصراع دوم می‌گوید: نسیم صبا که در زلف معشوق پرسه می‌زند، بر زلف معشوق وزیده و از بوی زلف معشوق بوی عنبر گرفته؛ پس دوباره تشبیه زلف به عنبر داریم.

گزینه ۲: «بنفشه» استعاره از زلف و «برگ سمن» استعاره از چهره معشوق است. شاعر گفته: معشوق زلفش را بر روی صورتش ریخته است که ناگهان سراسر دنیا، بوی مشک اذفر (تیزبو) گرفته است (غلو) که تشبیه زلف به مشک داریم به‌صورت مضم.

گزینه ۴: «آه صورآوا» یعنی ناله‌ای که چون صور بانگ مهیب دارد، بنابراین تشبیه آه به صور (شیپور) را داریم.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۲۸- گزینه ۱»

(سیدعلیرشا احمدی)

در دو بیت، آرایه تشبیه به کار رفته است:

بیت «الف»: شاعر می‌گوید هر کجا که زلف معشوق خودنمایی کند، زشت است برای نافه که لاف بزند؛ یعنی زلف معشوق از نافه خوشبوتر و مشکین‌تر است.

بیت «د»: سیمین بدن (بدن نقره‌ای)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۲۹- گزینه ۴»

(سیدعلیرشا احمدی)

ب) مشبه: جام شراب، مشبه‌به: مرهم / مشبه: خورشید، مشبه‌به: مومیایی
د) مشبه: شاعر، مشبه‌به: سیمرغ / مشبه: حقیقت، مشبه‌به: کوه قاف

تشریح سایر ابیات:

الف) مشبه: تو / مشبه‌به: شمع / ادات: چون / وجه‌شبهه: سوختن و رفتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۳۰- گزینه ۴»

(میتبی فراه‌داری)

کنایه: خشت زیر سر داشتن (فقر) - بر تارک هفت اختر پای (به مقام والا رسیدن)

پارادوکس: مصراع اول

استعاره: «تارک هفت‌اختر»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۳۱- گزینه ۴»

(سعید بعفری)

لف: زلف، روی / نشر: روز و شب (لف و نشر مشوش)

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: لف: ولی، عدو / نشر: پر نور، نار (لف و نشر مرتب)

گزینه ۲: «۲»: لف: مهر، کین / نشر: سود، زیان (لف و نشر مرتب)

گزینه ۳: «۳»: لف: زلف، روی / نشر: صلیب، صنم (لف و نشر مرتب)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

۳۲- گزینه ۳»

(یاسین موریان)

استعاره: اینکه شمع، مشغول رفتن باشد، استعارهٔ مکنیه و تشخیص است. / کنایه: «گرم کاری بودن» کنایه از مشغول انجام کاری بودن / پارادوکس: اینکه شمع ایستاده باشد و در عین حال مشغول رفتن هم باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۳- گزینه ۱»

(یاسین موریان)

وزن بیت گزینه ۱: «۱»: «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن» یا «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل»

اوزان سایر ابیات:

گزینه ۲: «۲»: مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فعلن

گزینه ۳: «۳»: فاعلاتن مفاعلن فعلن

گزینه ۴: «۴»: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

همان‌طور که مشخص است، پایهٔ آوایی «مفاعلن» در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» مشترک است؛ اما بیت گزینه ۱، فاقد آن است.

توجه داشته باشید که پایهٔ «مفاعل» که در گزینه ۱ به کار رفته‌است، با پایهٔ «مفاعلن» متفاوت است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۳۴- گزینه ۱»

(سیدعلیرشا احمدی)

در مصراع گزینه ۱، هیچ اختیاری مشهود نیست. واژهٔ «بده» مختوم به های ملفوظ است و هجای «ده» بلند است.

توجه: های بیان حرکت، از جمله موارد مشکوک اختیار زبانی تغییر کمیت مصوت کوتاه است. (مانند واژهٔ «همه»)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «۲»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «-» در ترکیب «دل تنگ»

گزینه ۳: «۳»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «-» در ترکیب «بزم عارفان»

گزینه ۴: «۴»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «-» در ترکیب «تیر هلاک»

از مومن وی ای پی (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

۳۵- گزینه ۲»

(سیدعلیرشا احمدی)

الف) مصوت کوتاه «ب» در واژهٔ «همه» بلند تلفظ می‌شود.

ب) مصوت بلند «ی» در واژهٔ «قاضی» کوتاه تلفظ می‌شود و مصوت کوتاه «ی» در ترکیب «قاضی شهر» بلند تلفظ می‌شود.

ج) مصوت بلند «و» در واژهٔ «جادو» کوتاه تلفظ می‌شود و در ترکیب «جادوی نابه‌کار» مصوت کوتاه «ب» بلند تلفظ می‌شود.

د) مصوت بلند «ی» در واژهٔ «خاقانی» کوتاه تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۴)

۳۶- گزینه ۲»

(یاسین موریان)

وزن بیت: مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فعلن / حذف همزه: ۱- «کجایی ای» / تغییر کمیت مصوت: ۱- کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند، در هجای سوم مصراع اول (بی)، ۲- کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند، در هجای پنجم مصراع دوم (ری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: وزن بیت: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن / حذف همزه: ۱- «خوش است»، ۲- «در این» / تغییر کمیت مصوت: ۱- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، در هجای دوازدهم مصراع اول (ب)، ۲- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، در هجای دوم مصراع دوم (ب)

جامعه‌شناسی (۳)

۴۱- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

- اصطلاح جنگ‌های نامنظم را اولین بار شهید مصطفی چمران به کار برد و روش‌های ویژه‌ای برای آن ابداع کرد.

- جنگ‌های نامنظم، مبتنی بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه است که قادرند در موقعیت بومی خود، با امکانات محدود حتی در برابر تهاجم یک ارتش بزرگ نیز مقاومت کنند.

- کنش اجتماعی، خشت بنای جامعه است و تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش‌های اجتماعی پدید می‌آیند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۴۲- گزینه «۱»

(آزیتا بیدری)

کاهش مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی $\xleftarrow{\text{پیامد}}$ تغییر نظم اجتماعی براساس آرمان‌ها و ارزش‌ها

کنش اجتماعی $\xleftarrow{\text{علت}}$ حفظ وضع موجود یا تغییر آن

کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد $\xleftarrow{\text{پیامد}}$ آگاهی و معناداری کنش

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۴۳- گزینه «۳»

(کوثر شاه‌هسینی)

تشریح عبارات نادرست:

- سقوط ارزش‌ها، یکی از پیامدهای نادیده گرفتن کنش است و اخلاق گریزی، در نتیجه سقوط ارزش‌ها اتفاق می‌افتد.

- تعبیر «قفس آهنین» توسط ماکس وبر ارائه شد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۴۴- گزینه «۳»

(کوثر شاه‌هسینی)

- نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند.

- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی، به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد. برای جلوگیری از بروز چنین پیامدهایی، کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفت.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۴۰)

گزینه «۳»: وزن بیت: مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن / حذف همزه: ۱- «کفن است»، ۲- «است آن» / تغییر کمیت مصوت: ۱- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، در هجای سیزدهم مصراع اول (ر)

گزینه «۴»: وزن بیت: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع / حذف همزه: ۱- «دست آر» / تغییر کمیت مصوت: ۱- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، در هجای هفتم مصراع دوم (ت)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۴)

۳۷- گزینه «۲»

(مهمربین یگانه)

در این بیت شاعر از خداوند طلب آگاهی‌بخشی و رهنمودن می‌کند که دلالت بر آگاه‌سازی و هدایت خداوندی دارد.

در ابیات سایر گزینه‌ها به ترتیب شاعر از خداوند درخواست افزودن بر آتش عشق و شوق (گزینه ۱)، برآوردن امید و دعا (گزینه ۳) و بخشایش (گزینه ۴) دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۱۰)

۳۸- گزینه «۴»

(فرهاد فروزان‌کیا)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۴»، «حیرت از آفرینش پرمرزوراز الهی و ناتوانی انسان در فهم راز جهان» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «بیدل سرمستی‌های عارفانه و عاشقانه خود را بزرگ‌تر و سرشارتر از آن می‌داند که به می‌انگوری [شادمانی‌های زودگذر دنیایی] آلوده باشد.

گزینه «۲»: «بیدل سخنان والای عارفانه را برتر از امکان بیان می‌داند و بر این باور است که محرمی برای بیان این سخنان وجود ندارد.

گزینه «۳»: «دیدن زیبایی‌های حضرت حُسن [خدای بزرگ] با چشم و گوش این‌جهانی میسر نیست و تنها اندکی از این زیبایی‌ها از پس نقاب چشم عادی دیده خواهد شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۶۵)

۳۹- گزینه «۳»

(سعید بفقری)

در هر دو بیت صورت سؤال و گزینه «۳» به این مفهوم اشاره شده است که فقط خدا باقی است و دیگر پدیده‌های جهان نابودشدنی‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۶۲)

۴۰- گزینه «۳»

(عزیزه الیاسی‌پور)

مفهوم بیت گزینه «۳» ثابت‌بودن تقدیر و تغییرناپذیری آن است؛ اما ابیات بقیه گزینه‌ها مفهومشان این است که انسان خام از احوال انسان کامل خبردار نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۶۲)

۴۵- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانهای)

- نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

- ماکس وبر از سلطهٔ چنین نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

- ساختارهای اجتماعی، هر چقدر هم جافتاده و باسابقه باشند، با کنش‌های افراد به وجود آمده و برقرارند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳، ۳۷ و ۴۰)

۴۶- گزینه ۲»

(آزیتا بیرقی)

دربارهٔ کل زندگی انسان مطرح است ← مسئلهٔ معنا همواره ذهن انسان‌ها و بسیاری از اندیشمندان را به خود مشغول کرده است ← پرسش از معنای زندگی

صاحبخانه با شنیدن صدای کوبه متوجه می‌شود که مهمان پشت در آقااست یا خانم ← مسئلهٔ معنا

یکی از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی ← چگونه می‌توان معنای زندگی و معنای کنش انسان‌های دیگر را فهمید؟

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۳)

۴۷- گزینه ۲»

(هیبه مهبی)

برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی دربارهٔ چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۶)

۴۸- گزینه ۱»

(فاطمه صفری)

بررسی عبارات نادرست:

الف) وجه اشتراک شهادت طلبی و فدا کردن جان برای وطن، دست شستن از جان و زندگی در دنیا و استقبال از مرگ است. شوق به حیات جاودانه و مبارزه با ظلم، از معنای شهادت طلبی است.

ج) تنوع فرهنگ‌ها، خرده فرهنگ‌ها و موقعیت اجتماعی، از ویژگی‌های اجتماعی - فرهنگی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۴۹- گزینه ۲»

(کوثر شاه‌هسینی)

ماکس وبر معتقد بود کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید. وبر با اینکه فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست، اما از آنجا که هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آنچه جامعه‌شناسان از مطالعهٔ پدیده‌ها می‌فهمند باید با روش تجربی اثبات شود وگرنه ارزش علمی ندارد. از این رو تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت. به همین دلیل، وبر جامعه‌شناسی خود را تفهیمی - تبیینی معرفی می‌کرد. از نظر او جامعه‌شناس، فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند؛ اما نمی‌تواند دربارهٔ آرمان‌ها و ارزش‌هایی که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند، داوری علمی کند؛ زیرا از نظر وبر با این کار جامعه‌شناس از دایرهٔ علم خارج می‌شود یا با نام علم، کار غیرعلمی می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۸)

۵۰- گزینه ۳»

(ریحانه امینی)

- هدف رویکرد تفسیری، پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی نیست؛ بلکه معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۵۱)

جامعه‌شناسی (۱)

۵۱- گزینه ۳»

(فاطمه صفری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست - درست

گزینه ۲: نادرست (کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتند، کنش اجتماعی نیستند). - نادرست (کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد).

گزینه ۳: درست - نادرست (این نوع کنش در ارتباط با دیگر افراد انسانی صورت می‌گیرد).

گزینه ۴: درست - درست

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

جامعه‌شناسی (۲)

۵۶- گزینه ۲»

(سیرمفهم مدنی دینانی)

به ترتیب گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» مربوط به دیدگاه‌های اول، سوم و اول می‌باشند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۵۷- گزینه ۴»

(آزیتا بیدری)

فرهنگ جبرگرا ← انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است.

پرسش‌های متغیر بشر ← بحران زیست‌محیطی

مراسم حج ← تأکید هم‌زمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌ها میان فرهنگ‌ها

معنای آن براساس ارزش‌های جهان شمول حقیقت و معنویت و عدالت مشخص می‌شود ← آزادی

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۵۸- گزینه ۳»

(ریبانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

– ایرانیان باستان، فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی‌شان داشتند اما جهان گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد.

– مغولان با قدرت نظامی خود مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند ولی فرهنگ آن‌ها، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی جهانی شدن را نداشت.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

۵۹- گزینه ۳»

(میبه ممبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مربوط به جهان انسانی است. – فرهنگ حق – از ویژگی‌های استعمار نو

گزینه «۲»: مربوط به بخش فردی جهان انسانی است. – از ویژگی‌های جامعه تغلب – یکی از ویژگی‌های استعمار نو

گزینه «۴»: جهان تکوینی – در تعریف اغلال و سلاسل گفته شده است – از ویژگی‌های استعمار نو

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۶، ۱۳، ۲۴ و ۲۵)

۶۰- گزینه ۲»

(فاطمه صفری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست – نادرست (مربوط به استعمار قدیم است). – نادرست

گزینه «۳»: نادرست (در استعمار قدیم مجریان حضور نداشتند). – درست – درست

گزینه «۴»: درست – نادرست (کشورهای استعمارگر از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره استفاده نمودند). – درست

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۵۲- گزینه ۴»

(سیرمفهم مدنی دینانی)

– هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

– ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش تمایل دارند.

– ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۱۳)

۵۳- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد. علاوه بر این، آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۵۴- گزینه ۱»

(امیرمهری افشار)

زلزله یا خشکسالی با اینکه پدیده‌های طبیعی‌اند، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند. انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند؛ آن‌ها خانه‌های خود را به‌گونه‌ای می‌سازند که در برابر زلزله مقاوم باشد، انبارها و سیلوهایی را بنا می‌کنند تا با خشکسالی مقابله کنند. در مناطقی که آب و هوای خشک دارد، راه‌هایی برای رسیدن به ذخایر زیرزمینی آب ابداع می‌کنند و کشاورزی متناسب با همان آب و هوا را برمی‌گزینند. پس زلزله و خشکسالی به‌واسطه ارتباطی که با زندگی انسان پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند.

شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۵۵- گزینه ۳»

(میبه ممبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: صحیح – صحیح

گزینه «۲»: غلط (پدیده‌های تکوینی، پدیده‌هایی هستند که انسان در ایجاد آن نقشی ندارد). – صحیح

گزینه «۴»: غلط (تعریف پدیده‌های تکوینی است). – غلط (خانواده و ترافیک پدیده‌های اعتباری هستند).

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

روان‌شناسی

۶۱- گزینه «۲»

(معمربیبی)

تحت کنترل بودن مسئله نشان‌دهنده این است که تفکر کاملاً آگاهانه است؛ به عبارتی دیگر ما نمی‌توانیم چیزی را که نسبت به آن آگاهی نداریم، تحت کنترل بگیریم.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۶۲- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

زمانی احساس مسئله می‌کنیم که بدانیم هدف چیست و اصولاً زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۶۳- گزینه «۳»

(عمیدرضا توکلی)

روش‌های تحلیلی حل مسئله، مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است و مورد قبول همگان و ضامن دستیابی به راه‌حل مسئله می‌باشد. در مثال‌های «الف» و «د»، افراد پس از نیازسنجی واقعی و با روش منطقی، اقدام به حل مسئله نموده‌اند. در مثال «ب» و «ج» از روش‌هایی استفاده شده است که به دلیل اتکای این روش‌ها به احساسات و سلاقی شخصی، به روش‌های اکتشافی یا شهودی معروف‌اند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

۶۴- گزینه «۱»

(مهوری پاهری)

در روش خرد کردن مسئله یک مسئله بزرگ به چندین مسئله کوچک تبدیل می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۵ تا ۱۲۸)

۶۵- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

فرد باید تلاش کند وضعیت موجود را به وضعیت مطلوب نزدیک کند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

۶۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

به ترتیب هریک از گزاره‌ها به ارزیابی راه‌حل‌ها و به کارگیری روش‌های مناسب برای حل مسئله پرداخته است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۶۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

در روش مهندسی معکوس به تدریج و با گذشت زمان؛ دانش ما رشد یافته و امکان حل مسئله فراهم می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

۶۸- گزینه «۴»

(نیلوفر ظالبی)

- وقتی هدف روشن نباشد درک از مسئله ناقص خواهد بود.

- عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

- شناخت وضعیت فعلیتان به شما کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسید و راه‌حل‌های بهتری ارائه دهید.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۶۹- گزینه «۱»

(معمربیبی)

دانش آموز یک مسئله کلامی را مجدداً و این بار به صورت تصویری مطرح کرده است و به عبارتی مسئله را بازنمایی کرده است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۲)

۷۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

با توجه به مبهم بودن وضعیت فعلی، عدم تعیین دقیق راهبردهای در دسترس و ... مسئله مورد نظر از نوع خوب تعریف نشده است، در نتیجه احتمال دستیابی یا عدم دستیابی به هدف (موفقیت در جلسه)، مشخص نیست و تعیین آن دشوار است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مسئله‌های خوب تعریف شده هم ممکن است پیچیده باشند.

گزینه «۲»: رفتن به جلسه به نوعی فرار از حل مسئله است نه راه‌حل آن.

گزینه «۴»: قوانین استاندارد برای رسیدن به هدف در مسئله‌های خوب تعریف نشده وجود ندارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

۷۱- گزینه ۳

(مرتضى كاظم شيرورى)
«كَانَ النَّاسُ»: مردم بودند / «أُمَّةً وَاحِدَةً»: امتى يگانه، يك امت واحد / «بَعَثَ»: فرستاد، برانگيخت / «اللَّهُ»: خداوند / «النَّبِيِّينَ»: پيامبران، رسولان / «مُبَشِّرِينَ»: بشارت‌دهنده، مژده‌دهنده (نقش حال را دارد و تنها در اين گزینه به‌درستى ترجمه شده است ← رد ساير گزینه‌ها)

(ترجمه)

۷۲- گزینه ۱

(فاطمه منصورفاکي)
«هجمت الجراد»: ملخ‌ها هجوم بردند (حمله کردند) (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «على مزارع»: به مزرعه‌ها، به مزارع / «القرية»: روستا، آبادی / «أكلت»: خوردند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «المحاصيل الزراعية»: محصولات کشاورزی (زراعی) / «خسائر كبيرة»: خسارت‌های بزرگی (رد گزینه ۲) / «بقضم»: با جویدن (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «النباتات النضرة»: گیاهان تر و تازه (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۷۳- گزینه ۴

(پيروز ويان - گنبر)
«من»: هرکس (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «إجتنب عن»: از ... دوری کند / «العجب»: خودپسندی، خودپسند بودن / «أحب الناس»: مردم را دوست بدارد (الناس» مفعول و منصوب و «أحب» فعل ماضی است ← رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «حسب ما قرأناه من الآيات»: مطابق با آنچه از آیات خواندیم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أحب المخلوقات»: محبوب‌ترین مخلوقات (المخلوقات» مضاف الیه و مجرور و «أحب» اسم تفضیل است ← رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أحبّه أيضاً»: من نیز او را دوست دارم (أ» در وزن «فعل»، نشانه فعل بودن آن است و اسم تفضیل نیست. (رد گزینه ۳))

(ترجمه)

۷۴- گزینه ۳

(سید مہرعلی مرتضوی)
«ینہم»: می‌بارد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «نشم»: می‌بوییم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «رائحة الأرض»: عطر زمین را (رد گزینه ۴) / «هكذا»: این چنین / «القلوب»: قلب‌ها (رد گزینه ۲) / «حين»: هنگامی که (رد گزینه ۴) / «تمتلى»: لبریز می‌شوند / «تخبر»: باخبر می‌کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «الجميع»: همه / «عنه»: از آن (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۷۵- گزینه ۱

(علی رسولی)
«لؤ»: اگر (رد گزینه ۲) / «أعطيت»: داده می‌شد (فعل مجهول است و همچنین به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود ← رد ساير گزینه‌ها) / «الأقاليم السبعة»: سرزمین‌های هفتگانه / «تحت»: زیر / «أفلاکها»:

آسمان‌هایش (رد گزینه ۳) / «للعبد المتقى»: به بنده باتقوا / «کی»: تا / «يعصى الله»: از خدا سرپیچی کند / «لما ارتكب معصية»: گناهی را انجام نمی‌داد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أبدأ»: هرگز

نکته مهم درسی:

دقت کنید در ساختار (لؤ + فعل ماضی + فعل ماضی)، فعل به‌صورت ماضی استمراری یا بعید ترجمه می‌شود. آزمون وی ای پی (ترجمه)

۷۶- گزینه ۳

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «ترجمه درست عبارت: «آیا تو دوست را بر خودت برمی‌گزینی (ترجیح می‌دهی)؟!»
گزینه ۲: «يُعجبنى»: خوشم می‌آید
گزینه ۴: «ترجمه درست عبارت: «پندهایی که لقمان به پسرش داد، با آن همه جوانان هدایت می‌شوند!»

(ترجمه)

۷۷- گزینه ۲

(ولی بربری - ابهر)
ترجمه درست عبارت: هرکس گناه کند در حالی که می‌خندد، وارد جهنم می‌شود در حالی که گریه می‌کند!

نکته مهم درسی:

گاهی قید حالت به صورت یک جمله اسمیه (متدا + خبر) همراه با «واو حالیه» می‌آید.

(ترجمه)

۷۸- گزینه ۳

(امیرمهسین شکوری)
«این دو شریک»: هذان الشریکان (رد گزینه ۲) / «با هم داد و ستد نکردند»: ما تعاملا (رد گزینه ۴) / «قیمت‌های کالاها»: أسعار البضائع (رد گزینه ۱) / «زیرا»: لأن (رد گزینه ۴) / «گران»: غالية (رد گزینه ۲) / «بود»: كانت (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

زمستان در درون ما چه می‌کند؟! ما را مهربان‌تر و زیباتر می‌گرداند و به کسانی که دوستشان داریم، نزدیک‌تر می‌کند، و آنطور که بسیاری از شاعران از آن تعبیر می‌کنند، ما را شاعرانه‌تر می‌سازد. زمستان، باران‌ها و سرما همگی از درهایی هستند که شاعر در توصیف عشق به‌کار می‌گیرد، نزار قبانی در قصیده‌ای می‌گوید: و من نیز می‌خواهم در عشق خود، زمستانی و انقلابی و طوفان باشم! ولی اشعاری هم وجود دارند که درباره گوشه‌گیری و تنهایی در فصل زمستان سروده شده‌اند، زمستان گاهی در درون ما، احساس عمیقی از ناامیدی به جای می‌گذارد، ولی آن، آغاز بهار است، پس ما از آن درس زندگی می‌آموزیم، آن (زمستان) به ما یاد می‌دهد که تاریکی، شروع نور است و امید، شروع آینده درخشان؛ همانطور که در قصیده‌ای دیگر از نزار قبانی می‌خوانیم: برف مرا نگران نمی‌کند و محاصره یخبندان مرا آزرده نمی‌سازد، پس من در برابر آن مقاومت می‌کنم، زمانی با شعر و زمانی با عشق!

۷۹- گزینه ۳»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«عاشقان ارتباطی قوی بین عشق و زمستان می‌یابند، پس در آن، احساساتشان را بیان می‌کنند» مطابق متن درست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اشعاری وجود دارند که در آن‌ها، ترس از فصل زمستان و مظاهرش پدیدار شده است! (در متن، صحبتی از ترس نشده است!)

گزینه «۲»: از میان شاعران، کسانی هستند که معتقدند زمستان زیبا نیست، پس هیچ نیازی به توصیف آن نیست! (در متن، چنین چیزی نیامده است!)

گزینه «۴»: زمستان به مردم، دوست داشتنی‌تر از گوشه‌نشینی را یاد می‌دهد، پس به درستی که تنهایی گاهی از هزار هم‌نشین بهتر است! (کاملاً نادرست است!)

(درک مطلب)

۸۰- گزینه ۱»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«زمستان می‌تواند آتش احساسات را خاموش کند» مطابق متن نادرست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: زمستان فصل سرماست و عاشقان سرمای زمستان را به خوبی درک می‌کنند!

گزینه «۳»: زمستان فصلی است که مردم در آن، شیرین‌ترین کلمات را درباره عشق می‌گویند!

گزینه «۴»: زمستان صبح‌هایی سفیدرنگ و غروب‌هایی بارانی و زیبا دارد!

(درک مطلب)

۸۱- گزینه ۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«زمستان برای شاعران فصل امید است!»؛ این عبارت نمی‌تواند عنوان مناسبی برای متن باشد، زیرا موضوعات مطرح‌شده در متن اصلاً پوشش نمی‌دهد.

در سایر گزینه‌ها، «زمستان در ادبیات عرب»، «کاربرد نمادین زمستان» و «احساسات متناقض در برابر زمستان» می‌تواند عنوان‌های مناسبی باشند.

(درک مطلب)

۸۲- گزینه ۱»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«خبر...» نادرست است، «الأبواب» بعد از حرف جر آمده است و نقش «مجرور به حرف جر» را دارد. دقت کنید جار و مجرور «من الأبواب» خبر «إن» است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۸۳- گزینه ۳»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«من مصدر مجرد ثلاثی» نادرست است. اسم فاعل، وقتی با «م» شروع شود، می‌فهمیم که از مصادر ثلاثی مزید (باب‌ها) ساخته شده است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۸۴- گزینه ۲»

(همیدرضا قاندرامینی - اصفهان)

«اخترع» نادرست است و باید به جای آن «اخترع» بیاید؛ زیرا فعل ماضی و ثلاثی مزید از باب «إفْتَعَال» است و وزن صحیح آن، «إفْتَعَلَ» می‌باشد.

تکات مهم درسی:

در تست‌های ضبط حرکات، باید به حروف میانی کلمات توجه کنیم.

حرکات فعل‌های ثلاثی مزید و مصدرهای آن‌ها، از مهم‌ترین موارد در تست‌های ضبط حرکات به شمار می‌رود.

(فبیط حرکات)

۸۵- گزینه ۴»

(همیدرضا قاندرامینی - اصفهان)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «دشنام‌دهنده‌ات را خوار رها کن تا خدای بخشاینده را خشنود و شیطان را خشمگین سازی!»

عبارت گزینه «۴» مانند عبارت صورت سؤال، راهی برای پاسخ دادن به نادانان و ناسزاگویان پیشنهاد کرده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «خشنودی خدا در خشنودی پدر و مادر است و خشم خدا در خشم پدر و مادر!»

گزینه «۲»: عبارت داده شده، مخاطب را از رحم کردن به افراد بی‌رحم بازداشته است!

گزینه «۳»: دشنام سرزمینی را بنا نمی‌کند و فاسدی را اصلاح نمی‌کند!

(مفهوم)

۸۶- گزینه ۲»

(ولی بربری - ابرو)

در گزینه «۲»، اسم تفضیل برای مقایسه آمده است، در نقش صفت نیز واقع نشده است، پس باید بر وزن «أفعل» بیاید:

إنّ مُجالسة الصّالحات أفضل من ...

(قواعد اسم)

۸۷- گزینه ۴»

(حسین رضائی)

«متاجر» جمع مکسر بر وزن (مفاعل)، مفردش «متجر: فروشگاه» و اسم مکان است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «خَبِرَ (خوبی)» و «شَرَّ (بدی)» مصدرند نه اسم تفضیل.

گزینه «۲»: «مَرَهَمَ (پماد)» با اینکه بر وزن (مفعل) است، معنای مکان ندارد.

گزینه «۳»: «أَحَبَّ (فعل ماضی باب إفعال)» (به معنی: دوست داشت) و «أَنْجَحَ (فعل مضارع متکلم وحده)» (به معنی: موفق شوم) هیچ‌کدام اسم تفضیل نیستند.

(قواعد اسم)

تاریخ (۳)

۹۱- گزینهٔ «۳»

(علی آقاپانپور)

تقریباً سه سال از جنگ گذشته بود که آمریکا به آلمان اعلان جنگ داد. تا آن زمان آمریکا مستقیماً وارد جنگ نشده بود. با ورود نیروهای تازه‌نفس آمریکایی، ارتش متفقین ابتکار عمل را به دست گرفت و دولت‌های متحد یکی پس از دیگری تسلیم شدند و جنگ جهانی اول پس از چهار سال و اندی به پایان رسید.

(تاریخ (۳)، ینگ پوهانی اول و ایران، صفحه ۸۵)

۹۲- گزینهٔ «۴»

(امیرهسین کاروین)

وقوع انقلاب در روسیه در جبههٔ جنگ جهانی اول هم تأثیر گذاشت. لنین که به مردم وعدهٔ صلح داده بود، متصرفات وسیعی را به متحدین واگذار کرد و در مقابل با آن‌ها قرارداد صلح بست و سربازان روسی را از جبهه‌های جنگ خارج کرد.

دولت جدید کمونیستی تلاش کرد تا اراضی کشاورزی را از دست مالکان و اربابان، خارج ساخته و ادارهٔ آن‌ها را به شورای کشاورزان بسپارد. همچنین کشور جدید از اتحاد روسیه و مناطق متعلق به امپراتوری روسیه به‌وجود آمده است.

(تاریخ (۳)، ینگ پوهانی اول و ایران، صفحه ۸۵)

۹۳- گزینهٔ «۴»

(مهمر ملک‌آبادی زاده)

ترتیب وقایع صورت سؤال:

«ب»: تشکیل اتحاد سه‌گانه توسط آلمان با امپراتوری اتریش - مجارستان و ایتالیا (۱۸۸۲ م).

«د»: شکل‌گیری گروه‌های مخالف علیه تزارها در روسیه و شروع اصلاحات (۱۹۰۵ م).

«ج»: انعقاد معاهده میان انگلستان و روسیه برای پایان دادن به اختلافات خود در ایران، افغانستان و تبت (۱۹۰۷ م).

«الف»: بستن قرارداد انگلستان با دولت و ثوق‌الدوله برای تحکیم نفوذ و سلطهٔ پایدار خود و تأمین منافع درازمدتشان در ایران (۱۹۱۹ م).

(تاریخ (۳)، ینگ پوهانی اول و ایران، صفحه‌های ۸۲، ۸۴ و ۹۰)

۹۴- گزینهٔ «۳»

(پواد میربلوکی)

براساس پیمان صلح ورسای بعد از جنگ جهانی اول، بخش‌هایی از خاک کشور آلمان به فرانسه و لهستان واگذار گردید.

(تاریخ (۳)، ینگ پوهانی اول و ایران، صفحه ۸۶)

۹۵- گزینهٔ «۴»

(پواد میربلوکی)

یکی از اصلی‌ترین مقدمات بروز قحطی فراگیر ایران در زمان جنگ جهانی اول، سیاست‌ها و اقدامات انگلیس در ایران بود.

گزارش‌های مقامات انگلیسی مستقر در ایران اشاره می‌کند که خرید، جمع‌آوری و دیپوی گستردهٔ غلهٔ ایران برای تأمین نیروهای متفقین در جریان جنگ، از عوامل اصلی کمبود آن در ایران است.

(تاریخ (۳)، ینگ پوهانی اول و ایران، صفحه ۸۹)

۸۸- گزینهٔ «۴»

(مبیر بیکلری)

«غدا» جمع مکسر کلمهٔ «عادی»، اسم فاعل است و محلّ اعرابی آن نیز «فاعل» می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «سَیَّاح»، مفرد آن «سائح»، اسم فاعل است اما محلّ اعرابی آن خبر است.

گزینهٔ «۲»: «مُعْجِزَةٌ» اسم فاعل و محلّ اعرابی آن نائب فاعل است. (دقت کنید «سُجِّلَتْ» فعل ماضی مجهول است.)

گزینهٔ «۳»: «المُسلِمونَ» اسم فاعل و محلّ اعرابی آن مبتدا است، هم‌چنین «سُكَّانَ»، مفرد آن «ساکن»، اسم فاعل است و محلّ اعرابی آن، مضاف‌إلیه است.

(قواعد اسم)

۸۹- گزینهٔ «۴»

(علی رسولی)

«الصغیرة» صفت برای «مزرعة» است، هم‌چنین «وحیداً» نقش حال را دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «المستحقّین» صفت است، ولی در این گزینه حال نداریم.

گزینهٔ «۲»: «الکبیرة» صفت است، ولی «حاضرین» خبر «لیس» (از افعال ناقصه) است نه حال. (دقت کنید با حذف کلمهٔ «حاضرین» از جمله، مفهوم جمله ناقص و ناتمام می‌شود، بنابراین «حاضرین» نمی‌تواند نقش حال را داشته باشد.)

گزینهٔ «۳»: «الأشرف» صفت است، ولی «مشتاقین» خبر «کان» (از افعال ناقصه) است، بنابراین مشابه گزینهٔ «۲»، در این جا هم حال نداریم.

(ال)

۹۰- گزینهٔ «۳»

(آیرین مصطفی‌زاده)

در این گزینه حال نداریم، «واو» در اینجا برای عطف آمده است. ترجمهٔ عبارت: «از مدیر دربارهٔ اتفاقات مسیر زندگی و سختی‌هایی که بر ما تأثیر می‌گذارند، سؤال شد!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «هی فانیة» جملهٔ حالیه است. ترجمهٔ عبارت: «در آیات قرآنی به ما امر شده است که از اموالمان انفاق کنیم در حالی که آن‌ها نابودشونده هستند!»

گزینهٔ «۲»: «هم کاناو مُستعجلین» جملهٔ حالیه است. ترجمهٔ عبارت: «مادرم غذای خوشمزه‌ای برای مهمانان گرمیمن پخت درحالی که آنان زود آمده بودند!»

گزینهٔ «۴»: «فوزهم...» جملهٔ حالیه است. ترجمهٔ عبارت: «بازیکنان تیم ما از ورزشگاه برمی‌گردند در حالی که بُرد آن‌ها، صعودشان به مرحلهٔ بعدی را تضمین می‌کند!»

(ال)

تاریخ (۱)

۹۶- گزینه «۲»

(امیر حسین کاروین)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بخش مهمی از تاریخ‌نگاری نوین به شرح ابعاد فرهنگی و سیاسی مردم یک جامعه اختصاص یافته است؛ بنابراین نمی‌توانیم بگوییم که این شیوه، از وضعیت افراد غیرمتنغد غافل بوده است. گزینه «۲»: در این سبک از تاریخ‌نگاری نیز به اقدامات شاهان توجه داریم اما نگاهمان را محدود به این‌گونه روایات نمی‌کنیم. گزینه «۴»: در تاریخ‌نگاری نوین، علاوه بر زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی بررسی و تجزیه و تحلیل می‌شود. (تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۵)

۹۷- گزینه «۲»

(امیر حسین کاروین)

- کار مورخان شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد. هر دو، به دنبال شواهد و مدارکی هستند که به گونه‌های گذشته را بازسازی و تفسیر کنند. - پرسش‌ها علاوه بر آنکه هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند. - هر پژوهش باید مسئله تازه‌ای را بررسی کند و نظر جدیدی ارائه دهد. موضوع تحقیق همچنین باید دارای اثر و فایده باشد.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۹۸- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

در بین‌النهرین و به‌خصوص در میان بابل‌ها، گاه‌شماری «خورشیدی - قمری» رایج بود. در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. از آنجا که سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۳)

۹۹- گزینه «۳»

(علی آقاپانپور)

از پیامدهای ارتباط جغرافیا و تاریخ، اهمیت یافتن نقشه در مطالعه تاریخ است.

نقشه‌های تاریخی، انواع مختلف اطلاعات شامل قلمرو حکومت‌ها، مرزها، پایتخت‌ها، شهرها، بناهای مهم، محل دقیق رویدادها به خصوص جنگ‌ها، شبکه راه‌ها، مسیرهای مهاجرت و لشکرکشی‌ها و تقسیمات اداری و مالیاتی را نمایش می‌دهند.

با پیشرفت و تکامل شیوه‌های پژوهش در تاریخ در دو قرن اخیر، مورخان به اهمیت استفاده از نقشه‌ها پی برده‌اند؛ به‌طوری که در آثار تاریخی تألیف‌شده در این دوره، نقشه‌هایی از دوره‌های مختلف تاریخی تهیه و ترسیم شده است. امروزه از نقشه‌های تاریخی، برای ارائه اطلاعات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، جمعیتی و دیگر جلوه‌های حیات اجتماعی انسان در گذشته استفاده می‌شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۸)

۱۰۰- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ، عمدتاً متکی به کاوش‌های باستان‌شناسی است. از این رو، بیشتر اطلاعاتی که تاکنون درباره زندگی انسان و جوامع دوران پیش از تاریخ به‌دست آمده، حاصل تحقیقات علمی باستان‌شناسان است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۷)

تاریخ (۲)

۱۰۱- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

۱۰۲- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۹)

یکی از کارهای مورخان در نقد (سنجش اعتبار) روایت‌کننده، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر است تا معلوم شود، روایت‌کننده خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده و یا خبر آن را از دیگران نقل کرده است. سایر گزینه‌ها از معیارهای سنجش اعتبار و نقد یک روایت تاریخی است؛ نه راوی تاریخی.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۴)

۱۰۳- گزینه «۱»

(علی آقاپانپور)

روش‌های تاریخ‌نگاری و آثار آن‌ها:

۱- تاریخ‌نگاری روایی ← تفسیر طبری: محمد بن جریر طبری

۲- تاریخ‌نگاری ترکیبی ← فتوح البلدان: بلاذری - اخبار الطوال: دینوری

۳- تاریخ‌نگاری تحلیلی ← تجارب الامم: ابوعلی مسکویه - تاریخ بیهقی: ابوالفضل بیهقی - مروج الذهب: مسعودی

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۰۴- گزینه «۴»

(امیر حسین کاروین)

سران شرک که در ابتدای دعوت اسلامی مخالفت و دشمنی شدیدی با رسول خدا ابراز نمی‌داشتند، با گسترش دعوت و گرایش جوانان و مستضعفان به اسلام، درصدد برآمدند که با پیامبر (ص) و مسلمانان مقابله کنند.

گرچه در ظاهر چنین به نظر می‌رسد که احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها، علت اصلی مخالفت و دشمنی آنان با اسلام بوده است، اما با بررسی دقیق‌تر شواهد و مدارک متوجه می‌شویم که علل و عوامل مهم‌تر دیگری در این موضوع دخالت داشته است که فریشیان قصد کتمان آن را داشتند.

مشرکان مکه بیم آن داشتند که در صورت پیروی از اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود. علاوه بر آن رقابت‌های قبیله‌ای و حسادت طایفه‌ای نیز در دشمنی با رسول خدا نقش داشته است.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۷)

۱۰۵- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا (ص) ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۸)

جغرافیا (۳)

۱۰۶- گزینه ۲»

(معمد ملک آباری زاره)

در دوران باستان، اختراع چرخ به مثابه کشف آتش تحول بزرگی را در زندگی بشر آن زمان ایجاد کرد. در قرن نوزدهم با کشف و استخراج نفت و استفاده از آن به جای زغال سنگ در صنعت حمل و نقل، سرعت و کارایی وسایل حمل و نقل بیشتر شد.

(یغرافیا (۳)، یغرافیای عمل و نقل، صفحه ۴۲)

۱۰۷- گزینه ۲»

(زهرا دامیار)

حمل و نقل از جهت سیاسی و دفاعی دارای اهمیت است. دسترسی به کانال‌ها، بندرها، تنگه‌ها و آبراهه‌ها و نظایر آن از عوامل قدرت سیاسی کشورهاست و حکومت‌ها می‌توانند از آن‌ها در مواقع خاص به عنوان ابزار سیاسی استفاده کنند.

(یغرافیا (۳)، یغرافیای عمل و نقل، صفحه ۴۴)

۱۰۸- گزینه ۲»

(صفا هاضری)

حمل و نقل با جابه‌جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی سروکار دارد و هدف آن ارتباط دادن مکان‌ها و نواحی به یکدیگر است. بدین ترتیب ماهیت حمل و نقل اساساً جغرافیایی است و با مفاهیمی چون مکان، موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ و مقصد سروکار دارد. شبکه‌های حمل و نقل هم از محیط جغرافیایی تأثیر می‌پذیرند و هم بر فضای جغرافیایی تأثیر می‌گذارند و آن را تغییر می‌دهند.

(یغرافیا (۳)، یغرافیای عمل و نقل، صفحه ۴۴)

۱۰۹- گزینه ۱»

(صفا هاضری)

بررسی سایر گزینه‌ها: از مون وی ای پی

گزینه ۲:» احداث پایانه‌ها در حمل و نقل جاده‌ای کم هزینه‌تر است و در حمل و نقل ریلی هزینه‌های پایانه متوسط برآورد می‌شود.

گزینه ۳:» دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد از مزایای حمل و نقل جاده‌ای است.

گزینه ۴:» حمل و نقل هوایی به احداث مسیر نیاز ندارد و ناهمواری‌ها و موانع بر سر راه آن نیست. از هواپیما برای حمل کالاهای سبک و کم حجم استفاده می‌شود.

(یغرافیا (۳)، یغرافیای عمل و نقل، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۵)

۱۱۰- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

امروزه ایران با در اختیار داشتن بیش از ۱۴۰۰۰ کیلومتر خط لوله نفت و حدود ۳۸۰۰۰ کیلومتر خطوط لوله اصلی (فشار قوی) گاز طولانی‌ترین خطوط لوله نفت و گاز را در میان کشورهای عضو اوپک دارد.

(یغرافیا (۳)، یغرافیای عمل و نقل، صفحه ۵۸)

جغرافیای ایران

۱۱۱- گزینه ۲»

(زهرا دامیار)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱:» بسیاری از فعالیت‌های انسان‌ها در محل معینی انجام می‌شود.

گزینه ۳:» در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می‌پذیرند.

گزینه ۴:» مکان، از مفاهیم پایه‌ای علم جغرافیا است که اطلاع از آن برای درک مفاهیم آن علم لازم و ضروری است.

(یغرافیای ایران، یغرافیا پیست؟، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۱۲- گزینه ۲»

(صفا هاضری)

همه گزینه‌ها از مصادیق عملکرد مثبت انسان در ارتباط با محیط است؛ اما گزینه دوم احداث صنایع آب‌بر در استان سمنان، که جزء استان‌های کم‌آب و خشک کشورمان است، عملکردی منفی در ارتباط با محیط می‌باشد.

(یغرافیای ایران، یغرافیا پیست؟، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۱۳- گزینه ۳»

(صفا هاضری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱:» مطالعه افت سطح آب دریاچه ارومیه با کمک تصاویر ماهواره‌ای در مرحله جمع‌آوری اطلاعات انجام می‌شود.

گزینه ۲:» بیانگر یک فرضیه می‌باشد و بیان مسئله نیست.

گزینه ۴:» تجزیه و تحلیل درصد بیکاری و بی‌سوادی با روش‌های آماری، مربوط به مرحله پردازش اطلاعات است.

(یغرافیای ایران، یغرافیا پیست؟، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۱۱۴- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

دید ترکیبی به جغرافیای دان کمک می‌کند تا به‌طور همه‌جانبه و جامع، پدیده‌ها را با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان مورد مطالعه قرار دهد؛ به طور مثال جغرافیای دان با هدف توسعه یک شهر، به مطالعه همه‌جانبه می‌پردازد و این مسائل را طرح و مطالعه می‌کند:

۱- با تهیه نقشه شهر، امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می‌کند.

۲- با مطالعه بافت جمعیت شهر، میزان رشد آن و امکان مهاجرت‌پذیری آن را حدس می‌زند. (جغرافیای جمعیت) ۳- با مطالعه میزان منابع آب شهر، امکان توسعه شهر را پیش‌بینی می‌کند. (جغرافیای آب‌ها)

(یغرافیای ایران، یغرافیا پیست؟، صفحه ۷)

۱۱۵- گزینه ۱»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

بررسی نتایج تحقیقات قبلی و مرتبط با بیان مسئله تحقیق مربوط به گام اول (طرح سؤال و بیان مسئله) قبل از تدوین فرضیه (گام دوم) است. در این مرحله پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عبارت دیگر، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها (گام پنجم) بعد از تدوین فرضیه انجام می‌شود.

گزینه ۳: مرحله پردازش اطلاعات (گام چهارم) بعد از تدوین فرضیه انجام می‌شود.

گزینه ۴: جمع‌آوری اطلاعات (گام سوم) به روش کتابخانه‌ای و میدانی بعد از تدوین فرضیه انجام می‌شود.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

جغرافیا (۲)

۱۱۶- گزینه ۱»

(صفا هاضری)

انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی به وجود می‌آورند. آن‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

(جغرافیا (۲)، ناهیه چیست؟، صفحه ۱۱)

۱۱۷- گزینه ۲»

(صفا هاضری)

محیط‌ها و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است. محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند. در واقع، هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند.

(جغرافیا (۲)، ناهیه چیست؟، صفحه ۱۲)

۱۱۸- گزینه ۱»

(مهمر ملک‌آبازی زاده)

گزاره‌های «الف»، «ب» و «ج»، به ترتیب به ملاک‌های «نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند - نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند - نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها قرار دارند.» اشاره دارند.

(جغرافیا (۲)، ناهیه چیست؟، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

۱۱۹- گزینه ۴»

(مهمر ملک‌آبازی زاده)

مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند. در تصویر صورت سؤال، یک بیابان (ناحیه آب و هوایی) در میان سه استان (مرزهای اداری) قرار دارد.

مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند. در این مرزبندی گاهی یک ناحیه آب و هوایی، ناحیه زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد.

(جغرافیا (۲)، ناهیه چیست؟، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۲۰- گزینه ۱»

(کتک‌ور سراسری ۱۳۹۱)

محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند.

(جغرافیا (۲)، ناهیه چیست؟، صفحه ۱۲)

فلسفه دوازدهم

۱۲۱- گزینه ۴»

(مهمر آقاصالح)

برهان مشهور ارسطو در اثبات وجود خدا، برهان حرکت است. اگر جهان را یک هستی یکپارچه ثابت تلقی کنیم، یعنی وجود حرکت در آن را نفی کرده‌ایم و بنابراین یکی از مقدمات برهان را مخدوش ساخته‌ایم و خود برهان رد می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «در رد برهان کمال است، نه برهان مشهور ارسطو [= برهان حرکت].»

گزینه ۲: «در رد برهان نظم است.»

گزینه ۳: «ارسطو در استدلال‌های خود به مادی یا غیرمادی بودن خدا اشاره نمی‌کند.»

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۴)

۱۲۲- گزینه ۲»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

دکارت در برهان معروف خویش از «تصور موجودی نامتناهی» به «وجود نامتناهی» می‌رسد و آن را اثبات می‌کند. مقدمه‌ای که دکارت می‌پذیرد و باعث می‌شود چنین نتیجه‌گیری‌ای داشته باشد این است که موجود متناهی قادر به ساخت تصویری از وجود نامتناهی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «نتیجه برهان دکارت که وجود خداوند است، در مقدمات مفروض گرفته نشده است؛ وگرنه استدلال او مصادره به مطلوب می‌بود.»

گزینه ۳: «این گزینه دقیقاً برخلاف نظر دکارت است.»

گزینه ۴: «در مقدمه اول برهان دکارت، موجودی خالق و ازلی و ابدی فرض شده است، نه «خالقیت این موجود.»

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۲۳- گزینه ۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

هیوم معتقد است که برهان نظم از تجربه گرفته شده است. این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد و فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالقی وجود دارد که امور این جهان را اداره می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۵)

۱۲۴- گزینه ۴»

(علیرضا نصیری)

هم متفکرانی مانند ویلیام جیمز، کرکگور و کاتینگهام، معتقد به وجود خدا بودند و هم فیلسوفانی مانند کانت و دکارت. هر دوی این گروه‌ها نیز راز معناداری زندگی را در باورمندی به خدا جست‌وجو می‌کردند و این مفهوم را دلیل اصلی معناداری زندگی می‌دانستند. اما تفاوت این دو دسته از فیلسوفان در این بود که گروه اول به خداوند صرفاً به عنوان موجودی متعالی که باور به او، به زندگی انسان معنا و هدفی برتر می‌دهد نگاه می‌کردند و در پی اثبات او - چه به روش عقلی و چه تجربی و حتی - نبودند؛ اما در طرف مقابل، هم کانت و هم دکارت در پی اثبات وجود یا ضرورت وجود خدا، با دلایل عقلی خویش بوده‌اند.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۲۵- گزینه «۳»

(ممد رضایی بقا)
 فارابی در برهان علّیت خود در اثبات وجود خداوند، نمی‌گوید که هر چه واقعیت دارد، باید دارای علّتی باشد، بلکه می‌گوید: هر معلولی دارای علّت است. دقت کنید که خداوند واقعیت دارد، اما نیازی به علّت ندارد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۲۶- گزینه «۲»

(پرگل ریمی)
 تسلسل علل نامتناهی محال است، زیرا اگر سلسله علل بخواهد تا بی‌نهایت به عقب برود، اصلاً نوبت به معلولی که در خارج وجود دارد نمی‌رسد و این معلول هیچ‌گاه موجود نمی‌شود. پس وجود حتی یک معلول در جهان خارج با بی‌نهایت بودن سلسله علل در تناقض است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۳۳)

۱۲۷- گزینه «۴»

(عمیر سوریان)
 در استدلال ابن‌سینا از امتناع تسلسل علل نامتناهی استفاده نمی‌شود و بنابراین در فرض امکان آن هم، همچنان ممکنات به واجب بالذات (خداوند) احتیاج دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ویژگی‌های ذاتی برطرف شدنی نیستند. موجودات جهان برحسب ذات خود ممکن‌الوجودند، اما از این حیث که اکنون موجودند، واجب‌الوجود بالغیرند.

گزینه «۲»: این مقدمه اول استدلال است، نه نتیجه آن.

گزینه «۳»: استدلال ابن‌سینا نشان نمی‌دهد که اشیای جهان نامحدودند، بلکه می‌گوید حتی اگر نامحدود باشند نیز باز به واجب‌الوجود بالذات محتاج‌اند.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۲۸- گزینه «۳»

(عمیر سوریان)
 طبق نظریه «امکان فقری» یا «فقر وجودی»، جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد. این یعنی وجود موجودات از وجود خداوند جدا نشده است و نمی‌توان گفت وجودی جداگانه است که از وجود خدا نشئت گرفته است بلکه همواره متعلق به وجود خداست و مرتبه‌ای از وجود خدا محسوب می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابن‌سینا هم اشیا را در وجود محتاج خدا می‌داند، نه در ماهیت، ولی مبنای فهم احتیاج وجودی را تحلیل حالت امکانی ماهیت می‌داند.

گزینه «۲»: هستی خود وجود است و نمی‌تواند در حد تساوی بین وجود و عدم باشد.

گزینه «۴»: مقصود از واجب شدن، واجب‌الوجود شدن است. وجود نمی‌تواند واجب‌الوجود شود، زیرا هر چیزی ضرورتاً خودش است و این ضرورت داندی و شدنی نیست. این ماهیت است که می‌تواند واجب‌الوجود شود، نه وجود. از این‌رو، ملاصدرا بر حسب وجود فقیر، نیازمندی به وجود غنی را نتیجه می‌گیرد، نه نیازمندی به واجب‌الوجود شدن را.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۲۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)
 تحلیل ابن‌سینا بیشتر ناظر بر نیازمندی موجودات به واجب‌الوجود در مرحله پیدایش و وجود است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۳۰- گزینه «۱»

(ممد رضایی بقا)
 از دیدگاه فیلسوفان مسلمان باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت و سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد و یک زندگی معنادار و متعالی را سامان داد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۳۷)

منطق

۱۳۱- گزینه «۱»

(فیروز نژادنیف - تبریز)
 گزینه «۱» درباره استدلال تمثیلی است نه تمثیل؛ توجه کنید که تمثیل با استدلال تمثیلی متفاوت است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۳۲- گزینه «۱»

(پرگل ریمی)
 گزاره موجود در گزینه «۱»، نوعی قیاس است نه استقرا؛ به این صورت که: هر دانشجویی کارت دانشجویی دارد. / سعید کارت دانشجویی دارد؛ پس سعید دانشجو است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: استقرای تمثیلی است. (تو نیز مانند من ممکن است چشمت به خاطر کار با گوشی ضعیف شود.)

گزینه «۳»: از مصادیق استقرا در علوم تجربی می‌باشد.

گزینه «۴»: از مصادیق استنتاج بهترین تبیین که نوعی استقرا محسوب می‌شود، می‌باشد.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۹)

۱۳۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)
 باید توجه داشت که این استدلال بر مبنای چند تجربه، حکم کلی صادر کرده است. به عبارتی فرد در چندین مورد تجربه کرده است که فارغ‌التحصیلان رشته فلسفه بازار کار نداشته‌اند و از آن نتیجه کلی گرفته که این رشته چنین است.

در استقرای تمثیلی حکم یک امر جزئی به امر جزئی دیگر سرایت داده می‌شود؛ درحالی‌که این عبارت به کل امر مورد نظر حکم داده است. (رد گزینه ۳)

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۳۴- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)
 اگر وجه مشابهت دو چیز به یک‌دیگر بیشتر باشد و در ضمن، وجوه مشابهت و نتیجه‌ای که از این مشابهت گرفته می‌شود نیز به هم مرتبط باشد، آن استدلال تمثیلی قوی‌تر خواهد بود. حال با توجه به این‌که وجوه مشابهت دو خانه مذکور در گزینه «۲» بسیار زیاد است و در ضمن این

وجوه ذکر شده، مانند مترای، محل ساختمان، امکانات، همسایه‌ها و ... همگی از مواردی هستند که در قیمت خانه تأثیرگذارند، بنابراین استدلال مطرح شده در گزینه «۲» با آن که همچنان قطعی نیست، اما بسیار قوی‌تر از سایر گزینه‌هاست.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۵)

۱۳۵- گزینه «۴»

(سبا معفرزاده صابری)

در این گزینه، استدلال از نوع قیاسی می‌باشد در حالی که سایر گزینه‌ها استقرا هستند نه قیاس، چرا که ابتدا یک مقدمه پنهان در استدلال وجود دارد و سپس از مقدمه کلی به نتیجه جزئی در مورد بیماری کرونا رسیده است.

۱) همه بیماری‌های عفونی با داروهای گیاهی قابل درمان است.

۲) کرونا نیز بیماری عفونی است.

پس در نتیجه: کرونا هم با داروهای گیاهی قابل درمان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استدلال استقرای تعمیمی است که از بررسی چند نمونه جزئی، نتیجه کلی گرفته شده است.

گزینه «۲»: استدلال استقرای تمثیلی است که در آن زندگی را مانند یک بازی دسته‌جمعی دانسته است.

گزینه «۳»: استدلال استنتاج بهترین تبیین است که نوعی استقراست و از بررسی احتمالات مختلف به نتیجه رسیده است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۵۲)

۱۳۶- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

عبارت «گر حکم شود که مست گیرند در شهر هر آنکه هست گیرند» یک قضیه شرطی محسوب می‌شود.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: کلمه «گوی» فعل امر است.

گزینه «۳»: عبارت «که گفتت»، استفهام و انشائی محسوب می‌شود.

گزینه «۴»: کلمه «سعديا» جمله ندایی است.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۱۳۷- گزینه «۴»

(ممد آقاسالاح)

دو قضیه حملی «تو با یاد وطن می‌نالی» و «غریب است دلم در وطنم» در این بیت وجود دارد و همچنین عبارت «من چه گویم؟» نیز استفهام انکاری محسوب می‌شود که یک قضیه سالبه به‌شمار می‌رود.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه، یک قضیه حملی وجود دارد: «گناه مستی و بغلت هر دو با من است.»

گزینه «۲»: کل این بیت یک قضیه شرطی است: «اگر عاشق نشوی آنگاه روزی بدون این که نقش مقصود از کارگاه هستی خوانده‌باشی کار جهان سر می‌آید.»

گزینه «۳»: مصراع اول یک قضیه حملی دارد و مصراع دوم یک قضیه شرطی.

(منطق، قضیه عملی، صفحه ۵۶)

۱۳۸- گزینه «۱»

(ممد رضایی بقا)

نسبت یا رابطه در قضیه حملی، باید فعل اسنادی یا ربطی باشد و به معنای «وجود دارد» یا «وجود ندارد» نباشد! در گزینه «۲»، «نیست» به معنای وجود ندارد است و در گزینه «۳» فعل به صورت اسنادی نیست و در گزینه «۴»، «است» به معنای وجود دارد می‌باشد. اما در گزینه «۱»، «است» در معنای اسنادی به کار رفته است.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۳۹- گزینه «۴»

(عمیر سوریان)

قضیه‌ای که نه جزئی است و نه کلیه، یعنی موضوع مفهوم جزئی است و سور ندارد و شخصیه محسوب می‌شود. «عقل» در عبارت «عقل هم‌ریشه با عقل به معنای افسار حیوان است و افسار نفس محسوب می‌شود.» موضوع است و چون لفظ آن موردنظر است، لذا مفهومی جزئی است و این قضیه شخصیه است. توجه کنید که هرگاه لفظ یک کلمه موردنظر باشد، آن کلمه مفهومی جزئی است.

سایر گزینه‌ها: موضوع قضیه در همه آن‌ها مفهومی کلی است.

نکته: «این» و «آن» در صورتی مفهوم را جزئی می‌کنند که معنای اشاره بدهند و در غیر این صورت چنین اثری ندارند. مثلاً «آن عقلی» در عبارت «آن عقلی کامل و دارای حکمت است که انسان را به اخلاق و شرافت هدایت کند» به معنای «هر عقلی» است و اشاره به یک عقل مشخص ندارد. بنابراین «آن عقلی» در اینجا مفهوم کلی است.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۴۰- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

گزینه‌های اول تا سوم همگی قضایای شخصیه هستند. در گزینه «۱»، از آن جایی که کلمه «باهم‌شماری» موضوع قضیه و مفهومی جزئی است، بنابراین قضیه، شخصیه محسوب می‌شود و همچنین است گزینه «۳». گزینه «۲» نیز از آنجایی که موضوع آن اسم خاص یک فرد است، بنابراین شخصیه محسوب می‌شود. اما موضوع گزینه «۴» کلی است و با سایر گزینه‌ها متفاوت است.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

فلسفه یازدهم

۱۴۱- گزینه «۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

یکی از ویژگی‌های انسان توانایی شناختن است. انسان می‌تواند اشیا را همان‌گونه که هستند، بشناسد. شناخت انسان همیشه همراه با خطا نیست. انسان هم می‌تواند محسوس را بشناسد و هم می‌تواند امور نامحسوس را بشناسد اما ابزار شناخت امور محسوس با نامحسوس متفاوت است. گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» همگی به نوعی شکاکیت مطلق را اشعار می‌دارند درحالی که گزینه «۳» چنین نیست.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۸)

۱۴۲- گزینه «۴»

(مفهم رضایی بقا)

امکان معرفت امری بدیهی است. ما وجود خودمان را درک می‌کنیم، وجود افراد و اشیای پیرامون خود را حس می‌کنیم و کم‌ترین تردیدی نداریم که اشیایی در پیرامون ما هستند. بنابراین کسی به طور طبیعی در اصل امکان معرفت شک نمی‌کند.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۴۳- گزینه «۱»

(مفهم رضایی بقا)

معنا و مفهوم معرفت و شناخت، روشن است و نیازی به تعریف ندارد. اگر ابهامی هم از جهت کلمه و لغت باشد، حداکثر با بیان معادلی ابهام رفع می‌شود. پس اینکه هیچ ابهام در مورد شناخت نباشد، نادرست است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۴۶)

۱۴۴- گزینه «۳»

(سبا بعفرزاده صابری)

در ظاهر، عبارات مطرح‌شده نشان از این دارد که فرد به شناخت اشتباه قبلی پی برده و در پی شناخت جدیدی است؛ اما دقت کنید که صورت سؤال، پیش‌فرض این عمل را خواسته نه خود عمل را. پیشرفت پیوسته دانش نشان از امکان شناخت دارد که توأم با قبول خطا بودن برخی از شناخت‌ها در انسان است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۴۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

درون‌نگری: نتیجه تأمل عقلی در یافته‌های درونی شناخت تجربی: حاصل همکاری حس و عقل شناخت عقلی: نتیجه به کار بردن محض عقل

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۴۶- گزینه «۱»

(همید سوریان)

شناخت تجربی بر چند قاعده عقلی مهم نیز استوار است و دانشمندان در هنگام بررسی داده‌های حسی، آن قاعده‌ها را در نظر دارد و از آنها بهره می‌برد؛ برخی از این قواعد عبارت‌اند از: ۱- پدیده‌ها خود به خود پدید نمی‌آیند، بلکه هر پدیده‌ای نیازمند علت است. ۲- هر پدیده علتی ویژه دارد، و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید. ۳- طبیعت، همواره یکسان عمل می‌کند. این قواعد زمینه‌هایی لازم برای شناخت تجربی هستند و بدون کمک گرفتن از حس و صرفاً بر اساس شناخت عقلی حاصل می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تأمل در حالات درونی نفس شناخت عقلی محض محسوب نمی‌شود زیرا همکاری عقل با حالات درونی نفس که نوعی ادراک بی‌واسطه قلبی است، می‌باشد.

گزینه «۳»: تعمیم دادن مشاهدات به شناخت تجربی می‌انجامد که روش شناخت جهان طبیعت است، نه کل هستی.

گزینه «۴»: یافته‌های عقل درباره کل هستی، پایه زندگی را استوار می‌کند ولی اعتبار آن از اینجا معلوم نمی‌شود که بر پایه آن‌ها زندگی می‌کنیم زیرا بر پایه تفکر عقلی نادرست هم می‌توان زندگی کرد. این ابزار حس است که به قدری معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۴۷- گزینه «۲»

(فیروز نژاد نفی - تبریزی)

این بیت بیانگر ابزار قلب است. این معرفت از طریق تقویت ایمان و تعالی بخشیدن به نفس که تهذیب آن گام به گام است، حاصل می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱۴۸- گزینه «۱»

(پرگل رحیمی)

دریافت‌کننده وحی پیامبران هستند و انسان‌های دیگر نمی‌توانند آن را دریافت کنند؛ اما می‌توانند با تأمل و تدبیر در قرآن و سایر منابع وحی الهی، به میزان همت خود از بسیاری از حقایق آگاه شوند.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۵)

۱۴۹- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

امکان پیدا کردن شناختی از کل هستی و وجود و عالم پیرامونی، شناختی است که صرفاً از طریق تعقل محض امکان‌پذیر است و اگر ما چنین شناختی را که حاصل فعالیت «عقل محض» است کتمان کنیم و این قبیل معارف را منتفی بدانیم، در آن صورت هرگز نخواهیم به شناختی از کل هستی دست یابیم؛ چون اولاً تجربه، خود نیازمند مفروضاتی است که از جنس شناخت عقلی می‌باشند و ثانیاً این‌که ولو آن اصول ابتدایی نیز مفروض گرفته شوند، تجربه اصلاً نمی‌تواند شناختی از کل هستی به ما بدهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: از آنجایی که ریاضیات و هندسه از جنس شناخت عقلی حاصل از تعقل محض هستند، بنابراین ابطال این‌گونه شناخت‌ها به باطل شدن ریاضی و هندسه، با تعریفی که هم‌اکنون از آن‌ها می‌شناسیم، خواهد انجامید.

گزینه «۳»: همه علوم تجربی و هرگونه معرفت حاصل از تجربه، بر اصولی مانند «اصل علیت» و «ضرورت علی و معلولی» و ... متکی هستند که از جنس شناخت عقلی محسوب می‌شوند؛ بنابراین ابطال این‌گونه شناخت‌ها به متزلزل شدن علوم تجربی خواهد انجامید.

گزینه «۴»: شناخت اشیای پیرامونی یا از طریق حس صرف و خالی اتفاق می‌افتد و یا از طریق تجربه. اگر شناخت عقلی محض ممکن نبود، همانطور که در تشریح گزینه «۳» گفته شد، تجربه متزلزل می‌شد و شناخت ما از اشیای پیرامون و طبیعت منحصر در حس می‌گشت.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۶)

۱۵۰- گزینه «۲»

(همید سوریان)

الف) اعتبارسنجی ابزارهای شناخت بر عهده عقل است. توجه کنید که خود «شنوایی» به عنوان یک «حس» در اینجا موضوع شناخت است و خودش در صدور حکم نقشی ندارد و نمی‌توان گفت این شناخت حاصل همکاری حس و عقل است.

ب) اینکه منشأ حدیث قلب حجت خداست، به این معنا نیست که گوینده این سخن از قلب خود استفاده کرده است. گوینده این سخن با حس خود حدیث را خوانده یا شنیده است و با عقل خود معنای آن را دریافته و حکم کرده است.

پ) فهم خطای حسی از موارد همکاری حس و عقل است زیرا با حس خود به دو شناخت حسی متفاوت از یک حقیقت (مثلاً شیرینی عسل و تلخی آن) می‌رسیم و عقل با ملاحظه امور مختلف (مثل خوردن بادام تلخ بلافاصله قبل از چشیدن عسل) قضاوت می‌کند که کدام حس معتبر و کدام خطاست.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۶)

اقتصاد

۱۵۱- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ قانون ممنوعیت واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی را اعلام کرد. (در جهت حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان)

ب) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کشورهای آلمان، اروپای شرقی و ایالات متحده، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند. (در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود)

ج) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.

د) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور قراردادی غیررسمی به نام قرارداد گات را امضا کردند. (برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان) بعدها این قرارداد به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۳)

۱۵۲- گزینه «۲»

الف)

(آفرین سامری)

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

نفر $۲,۴۰۰,۰۰۰ = ۶,۰۰۰,۰۰۰ - ۳,۶۰۰,۰۰۰ =$ جمعیت بیکار

$\frac{جمعیت بیکار}{جمعیت فعال} \times ۱۰۰ =$ نرخ بیکاری

درصد $۴۰ = \frac{۲,۴۰۰,۰۰۰}{۶,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ =$

ب) ۲,۰۰۰,۰۰۰ نفر از جمعیت دانشجویان کشور (که قبلاً نه کاری داشته و نه در جست‌وجوی شغلی بوده‌اند). جزو جمعیت غیرفعال جامعه محسوب می‌شدند، حال که این تعداد فارغ‌التحصیل شده و تصمیم به ورود به بازار کار گرفتند، جزو جمعیت فعال جامعه محسوب می‌شوند و به جمعیت فعال قبل افزوده می‌شوند. در ادامه داریم که تنها ۸۰۰,۰۰۰ نفر از این فارغ‌التحصیلان جدید توانسته‌اند برای خود شغلی پیدا کنند و مابقی یعنی ۱,۲۰۰,۰۰۰ نفر $(۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۸۰۰,۰۰۰ = ۱,۲۰۰,۰۰۰)$ بیکار هستند و به جمعیت بیکار قبل افزوده می‌شوند. حال برای محاسبه نرخ جدید بیکاری در این کشور خواهیم داشت:

نفر $۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۶,۰۰۰,۰۰۰ + ۲,۰۰۰,۰۰۰ =$ جمعیت فعال جدید

نفر $۳,۶۰۰,۰۰۰ = ۲,۴۰۰,۰۰۰ + ۱,۲۰۰,۰۰۰ =$ جمعیت بیکار جدید

درصد $۴۵ = \frac{۳,۶۰۰,۰۰۰}{۸,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ =$ نرخ بیکاری جدید

ج) بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۱۸۵ تا ۱۸۷)

۱۵۳- گزینه «۴»

(سیرمهر مدنی دینانی)

بررسی عبارات صورت سؤال:

- صحیح است.

- صحیح است.

- غلط است؛ مطابق با مفهوم فقر مطلق می‌توان معیاری برای سنجش میزان فقر در نظر گرفت، به عنوان مثال، مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که روزانه زیر ۱/۹ دلار درآمد دارند زیر خط فقر مطلق‌اند.

- غلط است؛ در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از طریق روش برابری قدرت خرید (PPP) محاسبه می‌شود.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۱۵۴- گزینه «۴»

(آفرین سامری)

الف) منفعت حاصل از تولید کالای A در کشور چین بیشتر از دیگر کشورهاست، در نتیجه کشور چین در تولید کالای A مزیت مطلق دارد.

منفعت حاصل از تولید کالای B در کشور هند بیشتر از دیگر کشورهاست، در نتیجه کشور هند در تولید کالای B مزیت مطلق دارد.

ب) ایران از نظر عوامل تولید با دو کشور چین و هند یکسان است. اگر ایران همه امکانات خود را بر تولید کالای A متمرکز کند، ۴۰ واحد منفعت و اگر به تولید کالای B تخصیص دهد ۷۰ واحد منفعت به دست می‌آورد. در نتیجه می‌توان گفت هر چند ایران در تولید کالاهای A و B نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید کالای B (۷۰ واحد منفعت) نسبت به کالای A (۴۰ واحد منفعت) مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در تولید کالای B متمرکز شود و کالای A مورد نیاز خود را از کشور چین وارد کند.

ج) منفعت حاصل از تولید کالای B در کشور هند بیشتر از دیگر کشورهاست، در نتیجه کشور هند در تولید کالای B مزیت مطلق دارد. بهتر است هر کشور در محصولی که مزیت دارد، تخصص و تمرکز یابد و سایر محصولات را از دیگر کشورها بگیرد. (کشور هند باید کالای B را در داخل تولید کند و کالای A مورد نیاز خود را از چین وارد کند).

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۱۵۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

طرفداران نظام سوسیالیستی معتقدند: دولت‌ها موظف‌اند با قراردادن قوانینی سخت‌گیرانه بر مالکیت و سرمایه‌اندوزی، جلوی ظلم و ستم سرمایه‌دارها را بگیرند و از افشار ضعیف حمایت کنند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۱۵۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)
الف) در فضای جهانی، اقتصاد تک‌محصولی، اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است.

ب) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

ج) زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به خاطر تخصص‌گرایی و تولید براساس مزیت، اقتصادی تک‌محصولی است.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۵)

۱۵۷- گزینه «۳»

(آفرین ساپری)
با رعایت اصل مزیت‌های مطلق و نسبی می‌توان از هدررفت منابع جلوگیری کرد، چرا که منابع کمیاب هستند. (در صورت مبادله بین کشورها، باز هم کشورها با کمیابی منابع مواجه هستند).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صادرات کالاها به تولیدکنندگان اجازه می‌دهد تا محصولات خود را در بازارهای بزرگ‌تر به فروش برسانند.

گزینه «۲»: اگر اصل مزیت مطلق و نسبی رعایت نشود، از منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شود که به نوعی هدررفت آن‌ها محسوب می‌شود. بنابراین با رعایت این اصول از منابع و سرمایه‌ها به نحو درستی استفاده می‌شود.

گزینه «۴»: اگر اصل مزیت مطلق و نسبی رعایت نشود، با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت‌تر، رفاه جامعه کاهش می‌یابد. بنابراین با رعایت این اصل محصولات باکیفیت‌تری تولید شده و رفاه جامعه افزایش می‌یابد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۱)

۱۵۸- گزینه «۳»

(سارا شریفی)
در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان بازار با مازاد تقاضا روبه‌رو است. در این سطح از دستمزد به دلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست. در نتیجه کارفرمایان مجبور می‌شوند سطح دستمزد را افزایش دهند و در این حالت تمایل افراد برای استخدام نیز افزایش می‌یابد. دستمزد تا رسیدن به سطح دستمزد تعادلی افزایش می‌یابد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در سطح دستمزد ۳/۵ میلیون تومان، بازار به تعادل می‌رسد. (محل برخورد منحنی‌های عرضه و تقاضای نیروی کار) یعنی دستمزد درخواستی نیروی کار برای اشتغال با دستمزد پرداختی از سوی کارفرما برابر است.

گزینه «۲»: در دستمزد ۵ میلیون تومان بازار دارای مازاد عرضه است. تعداد زیادی از افراد حاضر به کار در این سطح دستمزد هستند ولی کارفرمایان تمایلی به استخدام این تعداد از افراد با این سطح دستمزد ندارند. در نتیجه چون گروهی از افراد بیکار هستند حاضرند با سطح دستمزد پایین‌تری کار را انجام دهند. بنابراین دستمزد تا سطح رسیدن به دستمزد تعادلی پایین می‌آید.

گزینه «۴»: عرضه‌کننده نیروی کار: همان کارگرانی هستند که با نیروی بدنی و یا فکری خود، محصول یا خدمتی را تولید می‌کنند و حاضرند کار خود را در اختیار تقاضاکنندگان کار قرار دهند.

تقاضاکنندگان نیروی کار: صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند. (گاهی در اقتصاد به تقاضاکنندگان نیروی کار، کارفرما هم می‌گویند).

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۵۹- گزینه «۳»

(مهروی ضیائی)
الف) در اقتصاد ایران عامل «بی‌ثباتی در قیمت‌ها» بر بی‌ثباتی بازار کار و فعالیت اقتصادی اثر منفی قابل توجهی گذاشته است و یکی از عوامل مهم بیکاری و رکود به‌شمار می‌رود.

ب) یکی از وظایف دولت‌ها در هر کشوری، «اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت» است و دولت‌ها موظفانند از طریق «حمایت از شرکت‌های تولیدی» و «مبارزه با فساد»، با فقر و بیکاری مبارزه کنند.

ج) مردم برای حفاظت از پیشرفت‌های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر مسئولیت دارند. آن‌ها می‌توانند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه و کمک‌های مردمی و نیز تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه و فعالیت‌های جهادی، از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری، محافظت کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۹۰)

۱۶۰- گزینه «۴»

(مهروی ضیائی)
- بیکار کسی است که بالاتر از ۱۵ سال سن دارد و در جست‌وجوی کار است؛ اما کاری برای خود پیدا نمی‌کند.

بررسی قسمت اول در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در علم اقتصاد کسی که از جست‌وجوی شغل دلسرد شده است، بیکار محسوب نمی‌شود.

گزینه «۲»: در علم اقتصاد همه کسانی را که به صورت پاره‌وقت مشغول به کارند شاغل به حساب می‌آورند.

گزینه «۳»: در علم اقتصاد همه کسانی را که در غیر از زمینه تخصصی‌شان مشغول به کار و فعالیت باشند، شاغل محسوب می‌کنند.

- بیکاری اصطلاحی شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)